

Fecske

KETTŐS ÜNNEP BÁCSFEKETEHEGYEN

Három napos ünnepség keretében ünnepelték meg Bácsfeketehegyen a VI. Falu-, illetve a VII. Meggynapokat. A szervezők- a település valamennyi civil szervezet tagjai, élükön a Művelődési Egyesület és a Helyi Közösség vezetőivel, előjáróival igyekeztek a már több éves gyakorlatot, tapasztalatot hasznosítani, hogy minél kellemesebbé, látványosabbá tegyék az egész rendezvénysorozatot a széleskörű idelátogatók számára. Mert nem csak a helybeliek érdeklődésére számítottak, hanem vidéki, sőt külföldi látogatókra, vendégekre is. Az igen színes, bő választékú kulturális műsorok mellett sportrendezvényekre, termékbemutatókra, szakelőadásokra, zenei rendezvényekre, valamint a legkisebbek számára köztéri rajzolást szerveztek, de ez mellett lehetőségük nyílt kipróbálniuk a körhintát, az ugrálóvárat, a kisautókat. Kézművesek, bizsuárosok, cukrászok, lufi árusok kínálták portékáikat napernyők védelméből, míg a szerencsésebbek a strand fának árnyékából. Ezt a természet adta védelmet használta ki az a több száz szakács és kísércsapata, akik a babgulyás főzőversenyen vettek részt, amely minden bizonnyal az eddigi legtömegesebb főzőverseny volt. Számos helybeli és környékbeli magánvállalkozó, kis vállalat alkalmazottai mérték össze a kulináris tudományukat, de ez mellett természetesen a barátkozásra, a társalgásra is bőven futotta az időből, per-

sze egy kis tavalyi meggypálinka (már akinek még maradt) kíséretében. Talán itt kell megjegyezni, hogy a szélsőséges időjárás miatt nagyon kevés meggy termett, sok családnál a befőttés üvegek is üresek maradtak, nem is beszélve a pálinkás demizsonokról. Az idén a szervezők ki is iktatták a programból a meggypálinka versenyt. Ennek ellenére a Hestia, a bácsfeketehegyi Nők Egyesületének szorgos kezű asszonyai minden féle hagyományos és a mai receptek alapján meggyből készült, különféle – sőt diabetikus – sütitket, ételeket kínáltak a Kultúrotthonban lévő vendégek számára.

Bojtos Béla a HK Tanácsának Elnöke ünnepi megnyitó beszédében kiemelte, hogy nem csupán szórakoztató jellege van ennek az ünnepségnek, hanem szakmai, illetve gazdasági vetülete is, hiszen a meggy népszerűsítése és a termőfák folyamatos számbeli növelése során az itt élők a jövőben akár jelentősebb anyagi bevétellel növelhetik a családi kasszába befolyó összeget, amelyhez egy folytonosság, kitartó munka szükséges. S ezzel párhuzamosan a bácsfeketehegyi fekete meggy ismét olyan széleskörű népszerűségnek örvendhet, mint a hetvenes évek során.

Szukola Béla

V I S S Z A P I L L A N T Ó

AZ IZIDA HÍREI

dasági fejlődését szorgalmazó polgári egyesületek részére kiírt pályázat útján megnyerte. A találkozóra már el is kezdődtek a munkálatok. Június hónap nagyon mozgalmas volt Társulatunk tagjai részére. Hetente három alkalommal találkoztak a gyerekek és fiatalok a műhelymunkákon ahol nagyon szép alkotások készültek. Részt vettünk a Falunap-Megynap alkalmából

Nagy örömmel tudatjuk az olvasókkal, hogy 2010.ben is lesz „Záporka” vers és prózamondó találkozó a tanulásban akadályozott, értelmi és testi fogyatékkal élő gyerekek és fiatalok részére. A találkozót a Kishegyes község 2010-es előlátott költségvetéséből sikerül majd megvalósítani, ugyanis Társulatunk a szükséges pénzeszközt a Kishegyes község területén bejegyzett és működő, valamint Kishegyes község társadalmi és gaz-

megszervezett rendezvények programjaiban. Az udvarunk is szépen

rendezett, kiépült a rámpa-rokkant-feljáró, amit a Szociálpolitikai és Demográfiai Tartományi Titkárság és a Telekom Srbija támogattak. Tagjaink nagy örömmel próbálták ki a feljárót. Az udvarban virágokat ültettünk, befestettük a virágtartókat és még sok más akcióval csinosítottuk udvarunkat. *Köszönjük a szülőknél, hogy részt vettek az akciókban, egy szebb környezet kiépítésében.*

P.J.

A HELYI KÖZÖSSÉG HÍREI

Ígéretéhez híven **Juhász Attila**, az új HK titkár, a sok munkája mellett eleget tett kérésünknek, és pár szóban ismertette szándékát, hogy, hogyan is szeretné végezni feladatát.

Először is fel szeretné mérni a helyzetet, hogy az anyagi lehetőségekhez mérten felállítson egy fontossági listát, majd az adott problémák, minél gördülékenyebb megoldását tűzné ki céljának. Megszeretné oldani az esővíz lefolyását, mihez a lakosság együttműködését kéri, majd pedig a falu összes többi gondját-baját szeretné megoldani, orvosolni, a megfelelő anyagi alap megteremtése alapján.

Sajnos az előállt helyzet nem újkorú, de a fontossági sorrend és nem a személyi érdek az, ami ebből az ilyen, majdnem katasztrofális helyzetből kivezethet bennünket.

A polgárok sajnos okkal nem akarnak mindig együttműködni a HK és az EKO-Komunál munkásaival, mivel még eddig senki sem akarta újra kitisztítani a főtca alatt átvezető vízlevezető

csatornát, mert így az árkok kimélyítése csak hiábavaló, kárba veszett munka.

B.CS./J.A.

NEMZETKÖZI KÖRNYEZETVÉDELMI VILÁGNAP

Idén Kishegyes község is bekapcsolódott a Nagytakarítás Szerbiában elnevezésű programba, melyet 2010.06.05.-én

szerveztek egész Szerbia területén a Nemzetközi környezetvédelmi világnap alkalmából.

Igaz, községünkben eddig is voltak szeméthyűjtési munkaakciók, de most a Környezetvédelmi Minisztérium támogatásával szervezték meg és a résztvevők 1300 zsákot és 300 védőkesztyűt kaptak.

Bácsfeketehegyen nagyjából nyolcvanan tisztították az árkokat, az elhagyatott házak elejét. A munkaakcióban

részt vettek az általános iskola tanulói, az Eko-komunál és a helyi közösség dolgozói, a falu sportolói és a lakosok egy része.

Kb. 8400 lit. szemetet gyűjtöttek össze ezen a napon a faluban. Ez sok, hisz minden szemétté vált tárgynak volt egyszer gazdája.

fekete h.

ÉRTESÍTÉS

Június 14-től az aratás végéig **tilos** a nyílt láng használata a határban és a településeken belül is, a szalmát is szigorúan tilos felégetni. A büntetés ez utóbbi esetben 10–50 ezer dinárig, vállalatok esetében pedig 300 ezertől 1 millió dinárig is terjedhet.

A községi aratási törzskar

A XXII. Nyári Szép Szó Műhely várja a jelentkezőket

A vajdasági versmondók nyári tehetséggondozó műhelyét idén Kishegyesen a Kátai tanyán tartják meg, **2010. augusztus 15-től 22-ig**. A XXII. Szép Szóba 11 és 25 év közötti gyerekek, fiatalok jelentkezését várják **augusztus 1-ig**. A műhely célja, hogy segítse a versmondók tehetségének kibontakozását, és felkészülésüket a versenyekre. Emellett lehetőséget nyújtson a különböző településekről érkező fiataloknak közös műhelymunkában való részvételre, erősítse közösséghez való tartozásukat. A táborban **Lódi**

Andrea drámapedagógus foglalkozik majd a legfiatalabbakkal. A középső csoporttal **Fekete Ágnes** magyar szakos hallgató, Kaleidoszkóp- és Illyés Gyula-díjas versmondó foglalkozik, a haladókkal pedig **Pataki András** rendező. Egyéni versezés terén **Krekity Olga**, Radnóti-díjas versfelkészítő tanár áll majd a fiatalok rendelkezésére, **Pál Ágnes** logopédus-gyógypedagógus pedig minden délelőtt beszédórákat tart. A műhelyben tanultakat augusztus 22-én délután mutatják be a táborozók a gálaműsor keretében.

A **részvételi díj** 65 eurónak megfelelő dinár ellenértéke. **Jelentkezni és érdeklődni** lehet Barta Júliánál (tel.: 024/738-003, cím: Lenin u. 29., 24323 Bácsfeketehegy), vagy Hajvert Ákosnál (tel.: 064/3050966, e-mail: hajverta@gmail.com, vmve.versmondo@gmail.com).

IX. Ifjúsági Etno Tábor

Még több program, még több érdekesség a **9. Ifjúsági Etno Táborban**. Az idei új helyszín: Topolya, a Mezőgazdasági Iskola mellett. Ottartózkodás: **augusztus 10-től augusztus 17-ig**. Minden érdeklődő 16 és 30 év közötti fiatalot megtanítanak az oktatók fát faragani, gyöngyöt fűzni, nemezelní, kosarat fonni, üvegre festeni lószőrből ékszereket fonni, valamint sok más elfeledett mesterségre.

Ezen kívül lehetőség van fürdőzésre, csónakázásra, valamint egy füves sportpálya is a táborlakók rendelkezésére áll. Estéknként hangulatos tábortűz mellett mulatjuk az időt, tűzzssonglőrökkel, kongásokkal.

A résztvevőknek csak sátrat, evőeszközt és magukat kell elhozniuk.

Beugró egész hétre 4000 din (reggeli, ebéd, vacsora, sátorhely, foglalkozásokon való részvétel). Jelentkezési határidő: augusztus 5. Szervező: **Vajdasági Magyar Ifjúsági Központ**.

Több infó és jelentkezés a www.ifikozpont.org.rs címen vagy elérhetek bennünket a 064/22-19-756 (Gábor), 065/44-03-297 (Adriana) telefonszámokon. Email címünk: etnotabor@ifikozpont.org.rs

WAXX
szépségszalón várja
vendégeit Feketicsen a
Vasút utca 77. szám
alatt.
-Férfi és női fodrászat.-
Műkörömépítés
024/738-120

INGYENES APRÓHÍRDETÉS

Felhívjuk kedves olvasóink figyelmét, hogy ismét módjukban áll apróhirdetéseiket ingyenesen megjelentetni a Fecskében. Szóval, ha eladnának valamit, netán megvételre keresnek valamit, esetleg csak a figyelmet szeretnék felhívni valamire, a megfogalmazott szöveget az elérhetőségükkel feltüntetve dobják be a „Fecske” postaládájába a Helyi közösség udvarán (Testvériség utca 30.) Továbbra is várjuk írásait, receptjeiket a:

feketicsifecske@gmail.com címre Aki nem rendelkezik Internet kapcsolattal az, az írását a fent említett postaládába dobhatja bele.

AMIKOR A SOK NEM ELÉG...

Belenyugodtunk, hogy az idén nem a meggy betakarításának öröme ültünk ünnepet, és a közelmúlt egy éve alatt sem történt a faluban eget rengető esemény, hacsak az időnkénti vízhiány, na meg az idegenek szinten tartott beszívargása nem ad okot a töprengésre. Látszik, hogy a takarónk egyértelműen összement, hogy egyre többen lombozódni le, hogy eltűnik az arcokról a mosoly, ha az elemek haragja reánk lezúdul...

A dolgokat átgondoltan, idejében, pontosan, rendesen, szépen és egyenesen javallott vezetni, mint ahogyan a földemet tartó oszlopokat se ábrándokkal kell kitámasztani, hanem jól meg kell alapozni azokat, nehogy lerokadjon ránk a plafon... Azért kell odafigyelni a tervezésre, hogy majd a későbbiekben legyen mit a tejbe aprítani. A következmények a megtett lépések után jönnek, és akkor van baj, ha azok kedvezőtlenek. Törekedjünk, hogy 100 polgár közül 95 legyen jómódú. Akkor azok a piacon kilencvenöt tojást vásárolnak. Ez a jó a kofáknak! Ha a száz ember közül 95 szegény és a maradék 5 gazdag, akkor a piacon csak öt tojás talál vevőre. Ez már nem jó! Hiába van ugyanannyi pénz a faluban, a közösség e módon hanyatlik.

Ebből ered a kétely; tán hegynek terelik a vizet! Amikor szépen termett a Feketici fekete meggy, akkor sem volt gördülékeny a felvásárlás. Természetesen meglepődnénk, ha akadna olyan csodabogár, aki nem akarná, hogy a falu népe kievickéljen a nincstelenségből?! A szegénység nem jó, mert az éhes száj könnyen rászedhető, hogy tegye és mondja azt, amit más akar. Három mélyen rejlő emberi tulajdonságunk van. Az éhség, a hidegérzet és a félelem. Röviden ez így hangzik:

Félek, hogy azért fázom, mert éhes vagyok... Az emberek kezébe munkát kell adni. Olyan termelői munkát, amely eredménye érdekli a világot. Akkor lesz szerencsénk, ha a termékeinket innen valaki elszállítja. Belterjesen gondolkodni nagy hiba, ábránd és közösségi félrevezetés. Emellett minden idegenbe csúsztatott munka, a faluból kiejárlott fizetés egy helybéli családot havi bevétel nélkül hagy, megkérdőjelezve az idetartozó gyermekek utaztatási vagy uzsonnázási költségeit akár, sőt még a feketici piacra sem jut belőle tojásra való. A messze idegenben élő kofa jár jól, hiszen attól vásárol a nem velünk élő kedvezményezett. Száz szónak is egy a vége: Igyekezzünk, hogy az átlag javára létesüljön valami épkezláb vállalkozás. Ne kényszerítsük a népet nem termelő tevékenység üresjáratú pénzelésére. Húzza az, az igát már eleget. Mondjunk a rossznak siccet...

„A véleményharc és az ellenőrzés sosem árt...” (Fodor István)

Újvidékről érkezett hozzánk az a forgatócsoport, amelyik a tavaszban már filmszalagra vette a meggyvirágzást, s most a meggyzedéssel kívánta volna bevezetni a történet folytatását.

A Vajdasági teríték elnevezésű filmkavalkád epizódjai között néhány majd a Feketici fekete meggyről és a belőle készült finomságokról szól a tv nézőknek. A gyümölcsész egyesület által gyártott készletből termékbe-mutatót rögtönöztünk, majd az izguló gazdaasszony, *Budai Julinál* nekirugaszkodott a **Hestia** nőegyesület csapata a cibere, a meggyösszal körített főtt üszőhús és a meggyes lepény elkészítéséhez. *Major Márta, Fehér*

Gizi és Kórizs Mari körülszorgoskodták a konyhát. Bár a kissé hosszú sikeredett sütés – főzés megviselte a lelkes résztvevőket, a szakácsok szerint mégis az volt a fontos, hogy általunk a vajdaságiak majd megtudnak néhány újdonságot a falunkról, a meggyről és rólunk mindannyiunkról. Másnap a tv-stáb az esemény vendégeként a megnyitón is megjelent és további szép felvételekkel gazdagította az archívumát.

A Meggynapon, tíz óra táján a strandon még csupán tizenöt-tizenhat kisdíák nézelődött a **Feketici Fekete** gyümölcsész egyesület által szervezett Meggyaglövölde elnevezésű vetélkedő színhelyén, hogy azután mintegy szempillantás alatt elárassza az „arénát” a fiatalok serege. Úgy duzzadt fel hirtelenjében a résztvevők száma, mint az éltető forráshoz irányított voksolók tömege. A Feketici fekete meggy tiszteletére meghirdetett versenyen lélegzetelállító dolgokat produkáltak a fiatalok. A tavalyi történeteket alaposan túlszárnyaló hangzavar, lelkesedés, iram, erőbedobás és küzdőszellem látványa feledtette velünk a jelen gondjainkat és erőt is adott az körülöttünk gomolygó felhők elhessegetéséhez.

És lásd, a kötélhúzó vetélkedőre egy női csapat is benevezett! Az eredménytől függetlenül a kis amazonok különdíjat kaptak, mert az idej diákrparádé díjalapja jóval meghaladta a korábbi rendezvényeink kincstári lehetőségeit. De kinek szerezzünk örömet, ha nem a gyermekeinknek? Nagy is volt a vigadalom a versenyzők soraiban, amikor a jutalmaikat átvehették. Ciberét és meggyzörpöt természetesen mindenki kapott. Több mint 200 porció fogyott el a hűvös és ízletes üdítő-folyadékból...

Dobai Sándor főbíró úr felügyelete mellett a következő eredmények születtek:

A Meggyaglövölde 47 résztvevője közül a legjobbak: 1. **Kórizs Lajos** V. osztályos, 2. **Ilić Veljko** V. osztályos, 3. **Bánszki József** I. osztályos tanuló.

Zsákban 20-an ugráltak. Itt a következő sorrend alakult ki: 1. **Srdan Ljubisavljević** VI. osztályos, 2. **Kórizs Lajos** V. osztályos, 3. **Samardžić Darko** V. osztályos tanuló.

A Kötélhúzásban 25-en léptek porondra: 1. a **Kályhacsó** és 2. a **Crni Bombarderi** csapata lett. Mint már említettük a **Barbike** női csapat és **Bánszki József**, mint a legfiatalabb versenyző különdíjban részesültek.

Az eseményt egészséges hangulat jellemezte. A versenyzők és a szurkolók tábora is felszabadultan érezte magát. Jó volt látni, amint egymásnak örül a társaság. Persze az is jó, hogy a fiatalokban újra felébred a Feketici fekete meggy iránti érdeklődés, fokozatosan megismerkednek a gyümölcs előnyös tulajdonságaival, majd ismét bevonul mindennapjainkba a versenyszellemisség, az eredményorientált, nemes viselkedés és a kitűzött cél elérésének örömteli tisztelete.

Mert kell a fiatalságnak egy nem álmvilágra támaszkodó, őszinte és igazságos, erős oszlopokon nyugvó, időtálló, kiszámítható, hétköznapi valóság, melynek a mennyezete nem forgószeles és sokáig a helyén marad.

MANAPSÁG

MUNKÁLATOK AZ IPARI PARKBAN

Folytatódik a malom építése. A malom több egységből fog összeállni, jelenleg a második egység magasba emelése történik. Az építéshez szükséges anyagot a Becsei úton keresztül kell beszállítani az ipari parkba. Az eközben keletkezett por és zaj miatt a Becsei út lakóinak megértését kérjük.

Az első utcanév után, az ipari park megkapta az első hivatalos házszámot is! Mostantól a kútház épülete a Malom út 8. alatt található.

A kútháznál folytatódnak a munkálatok. Az építkezési és hidrogépészeti munkálatok befejezése után megkezdjük az épület elektromos vezetékekkel való felszerelését. Ez magába foglalja az elektromos vezetékek elhelyezését a kútházon belül és az áram bekötését.

Bojtos I

Megalakult az új összetételű Magyar Nemzeti Tanács

Vasárnap, 2010. június 6-án tartották a nemzeti tanácsi-választásokat Szerbiában.

Kishegyes községben a magyar, a roma, a német, az ukrán és a ruszin nemzeti közösségek tagjai szavazhattak képviselőikre a nemzeti tanácsukban.

Kishegyes község önkormányzata ezúton megköszöni minden szavazópolgárnak, hogy részt vett a nemzeti tanácsok megválasztásában és hozzájárul a demokratikus értékek szélesítéséhez. Amennyiben a kisebbségi választói névjegyzékkel kapcsolatban megjegyzése vagy kérdése van, kérjük, forduljon az önkormányzat ügyfélszolgálatához.

Kishegyes, Községháza, Fő utca 32. Ügyfélszolgálati Központ, tel: 024/730-010, vagy a www.kishegyes.com weboldalon.

Június 30-án a szabadkai Városháza dísztermében megalakult az új összetételű Magyar Nemzeti Tanács.

A tanácsnak 35 tagja van, összetétele pedig a következő:

- a Magyar Összefogás listának 28 képviselője van: *ifj. dr. Korhecz Tamás, dr. Német László SVD, Náray Éva, dr. Várady Tibor, dr. Csete Szemesi István, Joó Horti Livia, th. mgr. Dolinszky Árpád, Hajnal Jenő, Sárosi Gabriella, dr.*

Sarnyai Zoltán, mgr. Horváth Endre, Dudás Diana, Mérges Sándor, Linka B. Gabriella, dr. Ricz György, dr. Zsoldos Ferenc, Bojtos Irén, Kovács Frigyes, Mészáros László, dr. Ózer Ágnes, Valka Károly, Kiss Tóth Erika, Jerasz Anikó, Saláta Zoltán, Csernik Árpád, dr. Káich Katalin, Siflis Zoltán, ifj. Lengyel László

- A Vajdasági magyarként Európába listának 4 képviselője van: *dr. Csengeri Attila, mgr. Borsos Csilla, Muškinja*

Heinrich Anikó, Hadzsy János

- a Magyar Remény Mozgalom 1 képviselője: *László Bálint*

- a Magyar Liga 1 képviselője: *Vass Tibor*

- a Kézfogás a Magyarságért - Bunyik Zoltán és Rác Szabó László lista 1 képviselője: *Rác Szabó László*

Az MNT elnökének **ifj. dr. Korhecz Tamást** választották, a jelenlévő harminchárom tagból harmincegy tag szavazott igennel kinevezésére.

Az első munkajellegű ülésre már július 3-án sor került

Szabadkán, a Magyar Nemzeti Tanács székházában. Ezen az ülésen elfogadásra került a Magyar Nemzeti Tanács alapszabálya és ügyrendje, és ez által megteremtődtek az alapvető feltételek a Tanács működéséhez.

A Tanács kinevezte a két alelnököt, **Borsos Csilla** magiszter és **dr. Zsoldos Ferenc** személyében, a jegyző pedig **Várkonyi Zsolt** lett.

Az újonnan elfogadott alapszabállyal összhangban összesen 6 bizottság fog működni a Magyar Nemzeti Tanácson belül:

1. Felsőoktatási és Tudományügyi Bizottság
2. Közoktatási Bizottság
3. Tájékoztatási Bizottság
4. Nyelvhaznászati Bizottság
5. Kulturális Bizottság
6. Civil társadalmi és Ifjúsági Bizottság.

Eddig a Tanács Kulturális és Közoktatási Bizottságainak megválasztásáról született határozat.

A végrehajtási szerv szerepét egy egységes közigazgatási hivatal fogja ellátni, amelynek elnöke **ifj. dr. Korhecz Tamás** lett.

ifj. dr. Korhecz Tamás hangsúlyozta, hogy az MNT hatalmi struktúrájának ilyen jellegű átszervezése sokkal hatékonyabbá kell, hogy tegye annak működését.

B.I.

A választások eredménye

Magyar nemzeti közösség	Szavazatok száma	Mandátumok száma
1. Magyar Összefogás – ifj. dr. Korhecz Tamás	58900	28
2. Vajdasági Magyaroként Európába – dr. Csengeri Attila	10176	4
3. Magyar Remény Mozgalom – László Bálint	2114	1
4. Magyar Liga – dr. Murényi Tibor	2528	1
5. Kézfogással a magyarságért – Bunyik Zoltán és Rác Szabó László	2569	1
ÖSSZESEN	76287	35

HA KISÜT A NAP, MINDEN MARAD A RÉGIBEN?

Lapzárta van, félórája esik az eső, - már ennyi is elég, egy zuhancs- telnek az elvezető árkok és a pincék, az udvarok és néhol az előszobák. Milyen károkat okozott az eső és talajvíz? Hogyan lehetne ezt a jövőben meggátolni? – erről kérdeztem a községi Kommunális Felügyelőt **Goran Bulatović**-ot.

- Egész Kishegyes község területén,- a lakott és a termőterületeken egyaránt - okoztak károkat az esőzések és a megjelent talajvíz.

Bácsfeketehegyen leginkább a *Testvériség* és *Bolmán* utcákban, - a főúttól a Krivaja irányába,- volt a legnagyobb gondjuk a lakosoknak.

Ezeket a „gondokat” sokan, felelőtlenséggel vagy hanyagsággal, de saját maguk okozták- általában a szomszédjuknak, akik előtt a víz megállt,- a bejárati hidak alatti csőrendszer teljes elzárással, vagy azok nem tisztán tartásával. Problémát okoztak még a mélyebb medrű árkok is, hiszen tisztításukkal az esővíz nem tudott felfele elfolyani. Ezért gyorsan és drasztikusan kellett közbelépni, az-az, utat vágni a felgyülemlett víznek. Ez a bejárati hidak felbontásával történt, az árkok kitisztításával, szélesítésével és mélyítésével.

Az árkok a jövőben,- és itt most még

az idei évre gondolok, - lézeres, folyási szögirány megadásával lesznek mélyítve és tisztítva. Ehhez viszont mindenkinek tartania kell magát, és a megadott módon karbantartani a házatájékát. Ezt már elvégezték a fent említett két utcában. - Szeghegyen hasonló gondokkal küzdenek, az esőzések miatt magas a talajvíz és ugyan úgy, a vízvezetőkkel van a baj. A viharok

alatt egy házba belesapott a villám, a teljes tetőszerkezetet tönkretette miközben esett az eső. Ott nagyon nagy a kár.

- A községben, Kishegyesen van a legtöbb bejelentett ház, melyben valamelyik víz, károkat okozott. Több közülük lakatlan, de azok is veszélyeztethetik az arra járókat, a felázott vertfalak, beszakadt tetők, dűledező kerítésfalak.

Hogy mi lesz azok sorsa, akik építményeikkel veszélyeztették az utcák házait, azt a kihágási bíró dönti el, a Kommunális Felügyelőség jelen volt mindegyik gócpontnál és mindenkivel tudatta a tettének lehetséges következményeit.

Sajnálatos, de az esetek egy részénél,- a bejárati hidak felszámolásánál, - rendőri felügyeletre is szükség volt. Azt hiszem szükségtelen jellemeznem ezeket az embereket, tetteikkel saját magukról alkottak képet.

Most épp elállt az eső. Majd a nap is kisüt. Hajrá, munkára!

fekete h.

Polgármesteri arany pecsétgyűrűvel díjazták Pál Károlyt

A Magyar Önkormányzatok Szövetségének, valamint a Magyar Polgármesterek Egyesületének a szervezésében az idén június 27-28.-án tartották meg a Magyar Polgármesterek VIII. világtalálkozóját. A rendezvényen, amelyet kétévenként szerveznek meg Gödöllőn, az idén 450 polgármester vett részt a Kárpát medence minden részéről.

A világtalálkozó alapvető célja a magyarok által lakott települések közötti kapcsolat erősítése. Az idei találkozó munkájában részt vett Solyom László a Magyar Köztársaság Elnöke, Semjén Zsolt, a magyar kormány általános miniszterelnök-helyettese, Markó Béla a román kormány miniszterelnök-helyettese, Szili Katalin, a magyar parlament volt elnöke, és még sokan mások. Vajdaságból a tanácskozás munkájában Pásztor István, a VMSZ elnöke vett részt.

A magyar polgármesterek világtalálkozóján elismeréseket is osztottak ki, két polgármesteri ezüstláncot, és öt arany pecsétgyűrűt.

Az arany pecsétgyűrűk közül az idén négy Magyarországon maradt, míg az ötödiket, Vajdaságból elsőként, Pál Károlyt kapta, eddigi közéleti munkája elismeréseként.

A díj odaítélése a következő indoklás alapján történt:

Pál Károly születése óta Bácsfeketehegyen él, 59 éves agrárközgazdász, politikus, önkormányzati vezető. Ósei, akárcsak a helybeli református magyarok döntő többségének ősei, 225 évvel ezelőtt, a redemptio gazdasági következményeként rajzolták ki a Nagykunsági Kunhegyes városából, és a mai napig büszkék kun származásukra, hagyományaikra.

Harmincöt éve vesz részt aktívan szülőfalujában, mintegy 4.500 lakost, ebből közel 3.000, zömében református magyar lakost számláló Bácsfeketehegy, régebben Feketics, valamint a szomszédos falvakkal, a montenegrói többségű Szikiccsel, és a római katolikus vallású magyar többségű Kishegyessel, az azonos nevű Kishegyes Községet alkotó önkormányzat vezetésében, és munkájában.

Az elmúlt időszakban, változatos sorrendben,

választották Bácsfeketehegy települési, illetve Kishegyes községi önkormányzata polgármesterének, végrehajtó szerve elnökének, illetve a Községi képviselő-testület elnökének. A rendszerváltás óta három megbízási időszakban, a tartományi parlamentben volt képviselő, 2000-től pedig, egy megbízási időszakban, a Szerb Köztársaság parlamentjében volt országgyűlési képviselő. Szerbiában, a ma is aktív magyar önkormányzati vezetők, és politikusok közül, minden bizonnyal, Pál Károlyt veszi a legtovább ideje a közéletben, és az önkormányzat irányításában.

A Vajdasági Magyar Szövetség alapító, és vezetőségi tagja, több ízben volt alelnök, jelenleg a Pásztor István vezette párt ügyvezető alelnöke. A most leköszönő Magyar Nemzeti Tanács Intéző Bizottságában, közel nyolc évig, önkormányzati kérdésekkel megbízott tag volt.

Nős, mezőgazdasági vállalkozással foglalkozó 21 éves fia, férjzett leánya, és eddig két unokája van. Mindannyian Bácsfeketehegyen élnek.

A Magyar Köztársasági Arany Érdemkereszttel, Solyom László úr, a Magyar Köztársaság Elnöke, 2008-ban tüntette ki.

Bácsfeketehegy település, Bácska szívében, félúton Szabadka, és Újvidék között, a Budapest – Belgrád közötti régi nemzetközi út, és az idén kiépülő autópálya kereszteződésénél található. A Budapestről az M-5 autópályán érkezők most még könnyebben megtalálhatják, mivel egy hónapja Bácsfeketehegyenél, az ipari parkban, kinőtt a földből a Kiskunfélegyháza magasságában látható, és működő Júlia Malom monumentális Szerbiai hasonmása.

Pál Károlyhoz kötődik a szlogen, hogy Kishegyes község, ennek keretében pedig, természetesen, Bácsfeketehegy település, gazdaságilag sikerre ítélt közösség, mivel ehhez minden adottsága megvan. Autóút, és nemzetközi vasútvonal szeli át a területét, közel van az ország északi határához, az EU tagország Magyarországhoz, kiterjedt, és élő testvér- és partnertelepülési kapcsolatai vannak, megfelelő úthálózattal kapcsolódik a környező régióközpontokhoz, és ami legfontosabb szorgalmas, és szakképzett lakossága, vállalkozóirát, fiatalokat helyzetbe hozó, és politikailag közismerten stabil önkormányzata van. A felgyorsuló folyamatok egyedül hiányzó előfeltétele, jelenleg, Szerbia még határozottabb euróatlanti integrációs törekvése, amelyek, reményei szerint, előbb-utóbb erőre kapnak.

Bácsfeketehegy település jelene, és jövője tekintetében, Pál Károly, a gazdasági fejlődés, és a munkahelyteremtésén kívül, a közösségi élet megszervezését, a stabil nemzetek közötti viszonyok, és az etnikai arányok megőrzését tartja legfontosabb előfeltételnek a fiatalok itthon maradásához, valamint a kivándoroltak egy részének a hazatéréséhez. Bácsfeketehegyen, a betelepült osztrák, német, és írországi befektetőkön kívül, létfontosságúnak tartja a helybeli sikeres vállalkozók, mezőgazdasággal, túrizmussal, és vendéglátással foglalkozók további térnyerését, gazdasági és számbeli gyarapodását, mivel mindez valószínűleg felbátorítaná a Magyarországi potenciális gazdasági partnereket is.

Az intézmények tekintetében Bácsfeketehegy, a

szokványos oktatási, egészségügyi, és kommunális létesítményeken kívül, kézilabdapálya méretű sportcsarnokkal, sportpályákkal, épülő négy pályás automata tekepályával, a felújított Kultúrotthon keretében modern színházteremmel, könyvtárral, többféle rendeltetést kiszolgáló termekkel, bővítés alatt álló, minden igényt kielégítő, szálláshelyekkel, és más kísérő létesítményekkel rendelkezik. Tervben van, és pályázati eszközökből részben biztosított, a települést behálózó út- és vízvezeték hálózat, és a fürdőmedence felújítása, a fedett piac tér kiépítése, a település főutcájának a felújítása.

Bácsfeketehegyén három történelmi egyháznak van temploma. A Református keresztyén egyháznak temploma, püspöki hivatala, és országos központi otthona, a Római katolikus keresztyén egyháznak temploma, és parókiája, az Ágostai hitvallású evangélikus keresztyén egyháznak pedig, a felújítás után, hamarosan újra felszentelt temploma van. Szerbiában ez lesz az első, állami pénzből felújított templom, amit a Bácsfeketehegyről erőszakkal kitelepített német hívők is használtak.

Pál Károly közel 20 éve a helybeli Feketics Művelődési egyesület elnöke, és nagyon büszke arra, hogy Bácsfeketehegyén székel a Vajdasági Magyar Versmondók Egyesülete, és a Vajdasági Magyar Drámapedagógiai Társaság, valamint arra, hogy számos, sikeresen működő civil szervezet munkája gazdagítja a

település közösségi életét.

Végezetül Bácsfeketehegyről elmondható, hogy a szűkebb – tágabb régióban közismert a vegyszermentes művelésben tenyésztő ízes fekete meggyéről.

Pál Károly javaslatára, és vezetésével döntött úgy a magyarok, szerbek, montenegróiak, és mások által lakott település önkormányzata hat évvel ezelőtt, hogy a falunapot június második hétvégéjén, a feketicsi meggy érésének idején rendezik meg. Jó tudni azonban azt is, hogy Bácsfeketehegyre nemcsak április közepén, meggyvirágzáskor, vagy június elején, meggyéréskor érdemes ellátogatni, hanem az év bármelyik napján, hiszen erre bizonyíték a híres bácsfeketehegyi meggyapalinkát, meggybort, és más meggyből készült terméket, a neves pincészetek borait, a méhészek széles skálán mozgó termékeit, és a sok más, tejből, és húsból készült egészséges finomságot megköstölő, visszatérő vendégek sokasága.

A Magyar Önkormányzatok Szövetségének, valamint a Magyar Polgármesterek Egyesületének döntése alapján, a Magyar Polgármesterek VIII. világtalálkozóján, Gémesi György Gödöllő város polgármesterétől, Pál Károly 2010. június 28-án, Vajdaságból elsőként, vette át a polgármesteri arany pecsétgyűrűt.

P.K.

AKKOR GONDOLKOZZUNK...?

TRIANONRÓL...

Merjek-e szentségtörő lenni, mikor mindenki, ezt a szót, csakis, mint a legnagyobb tragédiát jelentő fogalmat alkalmazza, ha valami borzadalomról, szörnyűségről, igazságtalanságról akar beszélni.

Mi itthon éppen a trianoni békediktátum kilencvenedik évfordulója idején ünnepeltük ittlétünk 225.-ik évfordulóját, meg az idén a meggy nélküli meggy napokat. Sokan még mindig nem tudják felfogni, hogy igen trianoni béke diktátum volt, van és lesz, de nem érvényes ma, és nem lehet ezek szerint felülvizsgálni, megfellebbezni, vagy az elkövetett igazságtalanságot helyrehozni.

Akkor mégis, miért rágódnak rajta annyian, miért könnyesedik el a szemük, miért csuklik el a hangjuk, forr fel bennük az indulat, ha valaki erről beszél a környezetükben.

Miért terelik erről el a figyelmet, a szót, azzal, hogy nem értesz hozzá, meg, hogy ez a politikusok dolga. Ha így van, akkor ezek a hozzáértők, vagy a politikusok, mért nem csinálják vissza az előtte levő helyzetbe az életet, így biztos, hogy sok embernél jó pontokat szereznének, vagyis lehet, hogy még vakon kísérnék Őket, akár a halálba is. Igaz, én úgy minden háború, meg csete-paté nélkül szeretném mindezt, meg, hogy a másik fél, aki akkor nyertes, most meg vesztes lenne (vagy nem?), nehogy megharagudjon. Tehát úgy barátságból, hogy már nekünk se legyen Trianon.

Miért nem érvényes ma már a Trianon? Mert a II világháború utáni békeszerződés semmissé nyilvánította,

vagyis ez határozta meg a mindenkori országhatárokat, a vesztesek (mi már megint azok voltunk, ha magyarként gondolkozunk) és győztesek között, majd 1976-ban az EBESZ Helszinkiben tartott konferenciája sem foglalkozott vele, mint nem érvényes dokumentummal, de az EU-ba való csatlakozás sem foglal magába területi revíziókat. A végek végén pedig, akkor Magyarország, mint olyan nem is volt, csak mint az Osztrák-Magyar Monarchia szerves része, és mint annak katonát és elemőzsiát adó része lett szétszaggatva, megbüntetve, nem is a saját bűneiért!

Mi már tudjuk, de az Államalkotó nép ezt nem tudja, de akkor sem tudom majd Őket röhögve nézni, amikor ugyanezt fogják átélni a Koszovójuk miatt, ahol bizony egy picit sem ártatlanok.

Már csak azért sem, mert minden demokratikus fejlődésben ez fog visszarántgatni engem is a középkori bizánci sötétségbe, mivel, nem fogják tudni felfogni, ahogy mi sem, hogy a „vonat elment”.

Elment, még hozzá végérvényesen, hiába szavalunk hazafias verseket, énekelünk hazafias nótákat, olvasunk hazafias írásokat. Nem, mint vágóállat akarok beletörödni a helyzetünkbe, hanem, ahogy mondani szokás, hogy minden rosszban van valami jó, így ebből is gazdagabban, erősebben okosabban szeretnék egy jobb életet kiépíteni, nem csak magamnak, mivel már, úgy sem sok az, amit kívánok. Az utókornak nem lenne szabad a lelkét megmérgeznünk evvel a fájdalommal, így, nekik valahogy más bajuk legyen majd, ne mindig csak a múlt.

Szép és fontos dolog ismerni a történelmet. Sajnos a történelem nem egy mindenki számára egyszerű szimpla igazság, hanem mindenki a maga nézőpontjából, győztes, vagy vesztes, tünteti fel a tényeket, és magyarázza is azokat.

Magyarázza, ami volt, de senki sem azzal foglalkozik, hogy, hogy lesz valami majd, jól, szebben könnyebben, boldogabban, de ami volt azt bizony megmagyarázza, még hozzá, úgy is, hogy hogyan lett volna, ha nem úgy történt volna, de sajnos, pedig úgy volt...

Fogadjuk el, hogy kell, gazdagnak, kell szegénynek, kizsákmányolónak, kizsákmányoltnak, felső és alsórendűnek lenni, de ezt ne úgy magyarázzák, akik úgy

érezik, hogy magyarázni, magyarázkodniuk kell, hogy ez egy felsőbb erő, hatalom miatt van, magukat megszipítva, inkább ne is magyarázzanak.

Elég a múlt, meg a hogy is volt marcangolásából, sajnos elmúlt ebből az évből is már a fele, ki biztosított tüzelőt, télirevalót, meg ne is beszéljünk más normális szükséges dolgokról...?

Nem tudunk nyaralni menni, kikapcsolódni, felfrissülni, mint a régi átkos korszakban, akkor hát, ha nincs más, gondolkozzunk, hogyan mászunk ki ebből a már teljesen kilátástalan helyzetünkből, ez az egyetlen fontos dolog ma, nem pedig, a mindig máshogy magyarázott múlt!

Bíró Csaba

A MÚLTBÓL MERÍTETTEM

2010. 07. 03.-án jelent meg **Sárközi Ferenc: A múltból merítettem II.** része. A könyvet **Bordás Győző, Német Ferenc és Sági Varga Kinga** mutatták be a színházteremben. Ez alkalommal Német Ferenc, a Forum Könyvkiadó Intézet igazgatója és főszerkesztője a következő értékelést olvasta fel:

Igaz az a mondás, hogy ha egy helységnek nincs monográfiája, akkor bízvást számba vehető múltja sincs. Nos, Sárközi Ferenc, a néhai szorgalmas helytörténész bácsfeketehegyi monográfiájának második kötete is azt bizonyítja, hogy a feketicsieknek igenis gazdag, érdekes, számottevő múltjuk van, amelyre mindenkor büszkének lehelnek. Tehát van alap, amelyre építeni lehet, s van írott emlékezet, amelyre hivatkozni kell.

Sárközi Ferenc három kötetesre tervezeti bácsfeketehegyi monográfiájának második darabját vehetjük ma kézbe, s ha fellapozzuk, akkor már körvonalazódik előttünk a helység régebbi története. A végleges

betelepítés időszaka, a kunsági kirajzás előzményei, a határfelosztás, az Urbárium rendelkezései stb. Ezzel párhuzamosan rajzolódik ki a betelepülő ősök gondoljai, az egymás mellett élés problémái, elégedetlenségük okai is. Fény derül a telepések névjegyzékére, a lakosság egykori életkörülményeire, küzdelmeire, kudarcaira és sikereire. Megtudhatjuk belőle azt is, mit rejt Feketecsen a föld mélye, milyen emlékek kerültek elő a réz-, a bronz- és a vaskorszakból, milyen nyomokat hagylak hátra a szarmaták és az avarok, de azt is mit rejtenek a feketicsi pincék, földüregek, milyen rejtett alagutak húzódnak még ma is errefelé. Fény derül az egykori helyi betyárvilágra is: a Betyárvár titkaira, Balog Miska bácsi betyárkodására, Rózsa Sándor itteni kapcsolataira. Sárközi feloldja a rejtélyt, hogy miként nyelhetette el a föld Feketehegyen, a szó szoros értelmében Rózsa Sándor lopott jószágát. Megmagyarázza a telepések egykori házépítését és annak gond-

jait, adatokkal szemlélteti az ősök nehéz életkörülményeket. Az alábbi. 18. századi négysoros vers is, a kezdeti, nehéz évek emlékét őrzi:

*„Ezerhétszáznyolcvanötben
lejöttünk Bács vármegyébe,
tíz esztendő eltöltöttünk
mégsem volt búzakenyerünk.”*

Utóbb Sárközi szól a szabadságharc helyi előzményeiről majd eseményeiről, a híres mári-napi szaladásról, de a szabadságharc utolsó győztes csatájáról is, a hegyesi csatáról, valamint az ütközet elnevezése körül egykor kialakult vitáról.

Sok érdekes részletet villant fel Sárközi Ferenc a helység múltjából, és munkájából kitetszik a szorgalmas, megszállott helytörténész több évtizedes igyekezete, hogy apró részleteiben és tényanyagában ragadja meg e közösség múltját, s hogy amit csak lehet, elragadjon a feledéstől és enyészettől, valamint, hogy azt írott formában átadja a jövő nemzedékeknek.

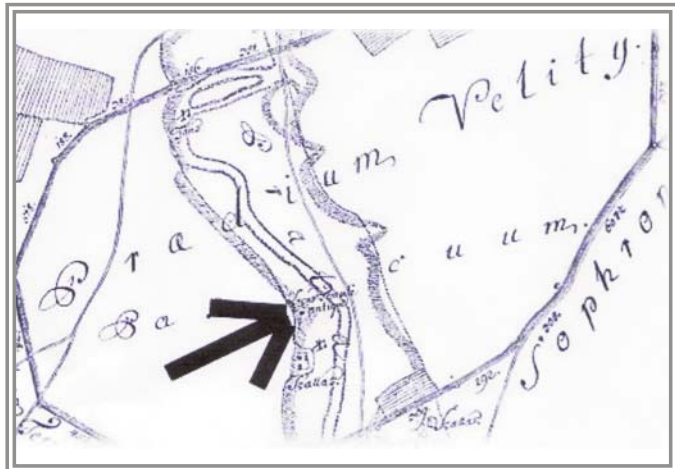
Nos, bizonyára ezt a fontos felismerést tartotta szem előtt **Pál Károly** is, akinek ügybuzgósága és támogatása folytán, meg **Kishegyes Község** és a **Bácsfeketehegyi Helyi Közösség** hathatós támogatásával Sárközi Ferenc kéziratát könyvalakot ölthetett. Köszönet nekik, s mindazoknak, akik valamilyen módon hozzájárultak e fontos helytörténeti munka megjelenítéséhez, amelynek előkészítéséi és megmunkálását az újvidéki Fórum Könyvkiadó készségesen vállalta.

Sárközi Otília

ÁSATÁSOK BÁCSFEKETEHEGY HATÁRÁBAN

Az autót második nyomvonalának kijelölésével, illetve az utépítéshez szükséges sárgaföld kitermelésének kezdetével a Krivaja patak mentén, a falutól dél-délkeletre a dombtetőn veszélybe került az a földterület, ahol egy régi térkép szerint valamikori templom maradványa volt / Locus templi antiqua / a Vélity pusztán.

tárgy, övveretek, gyűrűk, kés, hajtű az eddig talált lelet. A vezető régész szerint főleg 1200-1300-as évekből való a leletanyag. Az ásatás folyamán megtalálták a középkori templom alapjait és kirajzolódott az azt körülvevő árok nyomai.

Az 1703-as jegyzőkönyv szerint is számos régi helység volt a környékben. Ezen a helyen egy Félegyház nevű település létezett. Ettől a helytől délre Kétsófrony, északra viszont Feketeegyháza van bejegyezve.

Amint tudomást szereztünk a földmunkálatokról, azonnal jelentettük az illetékes műemlékvédő intézetnek, hogy pont azon a helyen, ahol a munkálatok kezdődnek egy templomrom létezett és körülötte sírhelyek vannak, amelyek még a mai napig nem lettek feltárva, de a további munkálatokkal teljesen megsemmisülne. Az ásatás gyorsan meg is indult **Slobodan Fidanovski** magiszter vezetésével, a **belgrádi Nemzeti Múzeum** szervezésében. A munkálat már több mint egy hónapja folyik egy régészeti csoport és helyi munkások segítségével.

A sírok nagyon közel vannak a felszínhez, hisz a dombot hosszú időn keresztül szántották. A sírok kelet-nyugati tájolásúak, felnőtt férfi és női csontvázakon kívül több gyermek, újszülötté is előkerült. Némely sírokat égetett téglával bélelték ki, koporsómaradványok és vasszög maradványai is kerültek elő. Némi cserépedény, használati

A munkálatok még folyamatban vannak. Terv szerint az egész terepet átfogják kutatni. A csontokat figyelmesen kibontják, lefényképezik, lerajzolják, tájolják, tisztítás után csomagolják és elszállítják Belgrádba további tanulmányozásra. Itt meghatározzák majd az életkorát és az esetleges betegségeket.

Az itt élő embereknek a mindennapi élethez nélkülözhetetlen volt a víz jelenléte. A magasan fekvő Krivaja domboldaláról pedig messzire beláthatták az egész vidéket. Ezen a lelőhelyen lakóépületek maradványai nem kerültek elő, de a felszínen is fellelhető használt cserépedény-töredékekből arra lehet következtetni, hogy a település is lehetett a közelben. Pár méterre az ásatásoktól, egy csontvázra bukkantak a szarmata korból III.-IV. századból korabeli pénzermékkal.

Egy időben, az Újvidék felé vezető autót másik sávja számára fenntartott részen, az út bal oldalán is folyik ásatás. A Krivaját átszelő hídtól az un. Rodić motel előtt a feketeföld eltávolítás után szintén kirajzolódtak egy régi szarmata település nyomai. Itt a talált veremlakások laza

rendszerben sorakoznak, védőárokkaal körülvéve. Egyelőre csak állati eredetű csontokat találtak, használati eszközök töredékeit, égetett vermeket gabona tárolására meg kemencemaradványokat.

Szarmaták I.-II. illetve III.-IV. században kelet felől foglalják el a Duna-Tisza közét. Bácska közepén állandó telephelyeik vannak. Bár nomád sztyeppei népként érkeznek, törzsszövetségben éltek és nagy állattartással foglalkoztak. Félig vagy egészen földbe ástott veremlakásokba éltek, földbe vájt kemencékkel felszerelve. Bár halottaikat észak-dél irányban temetik, de sírlelet ezen a lokáción nem került elő. A szarmata sírok általában nagyon mélyek, de így is számosat kiraboltnak találnak. Hamarosan a régi Józsa téglagyárnál folytatódnak az ásatások, a felüljárónál. A munkálatok végeztével pedig tervek szerint az eredményeket könyv formájában nyilvánosságra hozzák.

Kórizs József és Sárközi Ottilia

LÓVÁSÁR

Lóvásár

Az elmúlt napokban két esemény készítetett arra, hogy „tollat ragadjak” és leírjam a lovakkal kapcsolatos emlékeimet.

Az első okot mondom: az egyik kedves bácsfeketehegy ismerősöm (T. S. Józsi) megvette a második (!) lovát. Pedig az első sem volt „haszon - állat”. Nem hozott a semmilyen hasznot a gazdájának, azon kívül, hogy szép volt, „kikerekedett-gömbölyödött” az istállóban állva, mert nem volt csodaszép, amikor ide került az új gazdájához. Mostoha körülmények, abrakatlan sovány szénán tengette életét. Az új helyen nemsokára „kabátot is cserélt”, elvetette a nagy bozontos szőrét és a jó kiadós abrak, friss here és fűszéna meg a lóvakaró és a lókefe szép fényessé varázsolta a szőrét. Ezzel a küllemmel már beteljesítette új gazdájának a kívánságát: szép lett! No, a viselkedésével is igen gyorsan elnyerte az egész család rokonszenvét. Különösen az egyszál fiú unokáét, akinek a kedvéért érlelődött a ló vásárlás szándéka a nagyapában. Az új helyen új név is dukált a lovacskáknak. Kicsi lett a neve. Valóban nem tartozott a magas-testes lovak közé, kissé, alacsonyabb volt a szokásosnál de formás volt, egy picit nagyobb fejjel, mint ahogyan az illetet volna, de ezt a kis hibát mindenki megbocsátotta neki, mert a tekintete megigézően kedves volt. Ne nevesen ki senki sem, a lovaknak is van tekintete. Lehet kíváncsi. Előreszegzett fülekkel szaglászva az ismeretlen személy-tárgy felé. Lehet makrancos-mérges hátracsapott fülekkel, fejrázással. Netán előre kaparó-kapkodó patával, villogó szemekkel. Lehet féltve aggódó, gyermeke-csikaja után halk hívó hangokat adó féltő tekintet is. Lehetne még számtalan fajta tekintetét is leírni a lovaknak, de attól tartok, az olvasó eddigi mosolya már hitlenné válna. Ezt, és a lovak sok más viselkedési for-

máját csak a „vájt fülű”, igazi „lóbolondok” értik meg, akikkel mind kevesebbel találkozom. Tehát, a Kicsi miután „hazakerült” learatott minden dicsőséget, elismerést, ami csak egy lótól kitelhetett. Csak egyetlen-egy nagy hibája volt: egyedül volt, páratlan! Ezért határozta el a gazdája, hogy párját keres és vesz még egy lovat. Az elhatározást tett követte: párja lett a Kicsinek. Végül elárulom azt is, hogy mind inkább közelgett a gazda legidősebb unokájának esküvője, amire a nagyapa nem kicifrázott pántlikás autót képzelt el, hanem a saját újjávarázolt” fiáker elé - most már, páros fogat kerül.

A másik ok, amiért most szólok a lovakról az volt, hogy a március 15. –én a TV-ben látott ünnepi műsorban – a Magyar Nemzeti Múzeum előtti gyönyörűen szervezett programban megjelentek a szebbnél-szebb lovak, lovasok. Tagadhatatlan, úgy tartjuk mi is, meg az egész világ is, hogy a magyar ember lóra termett. A történelem folyamán Ázsiától nyugat Európáig lóháton közlekedtek őseink. Világhírűek voltak a magyar ménesek. A Hortobágyi pusztákon lovak ezreit tenyésztették-nevelték a csikósok. Nem ok nélkül, passzióból tették ezt, hanem gazdasági megfontolásból: az arra alkalmas paripák vásárra kerültek, el lettek adva hátaslovakként, vagy ígaslovakként. Gazdasági és hadi jelentőségük-szerepük a jó lovaknak világhírű volt. Ma, már a légi, szárazföldi és vízi úton végzett, személy és áru szállítás korában teljesen elfelejtkeztünk arról a tényről, hogy mindezt - még

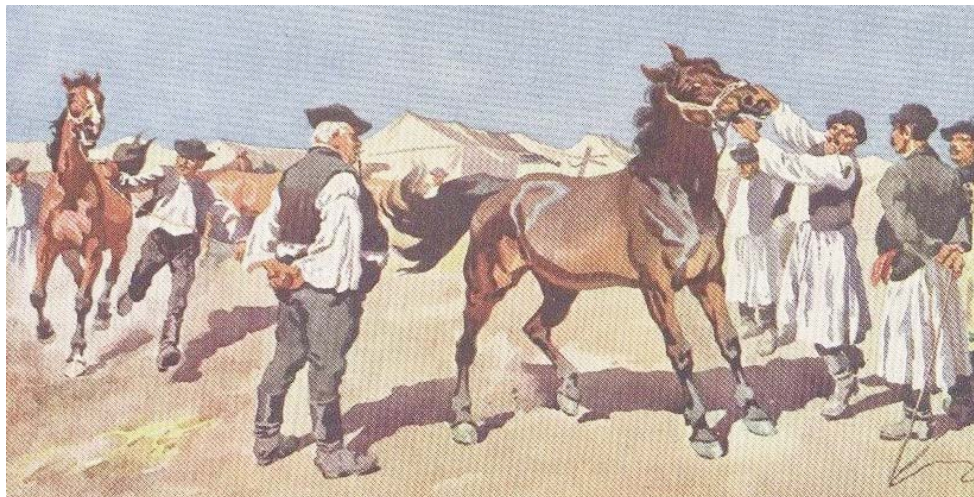
csak néhány száz éve lovakkal végezték eleink. A hadászatban mérhetetlen szerep jutott a lovasságnak, a lovaknak. És az idén, a márciusi ünnepségen megjelentek a lovak-lovasok. Megdobbant a szívem, amikor a Nemzeti Múzeum lépcsőjén felkaptattak a büszke paripákon ülő lovasok. Még a csodálatos pacsirta hangú énekesnő is nyeregben érkezett! Valakinek, valakiknek eszébe jutott a lovak egykori szerepe és most ismét szerepeltek mindazon nézők örömeire, akik talán egy kis elfoglaltsággal a szívükben örömmel néztük a közvetítést.

Nos, megvan az ok és magyarázat, miért buzog bennem az emlékezés a lovakkal kapcsolatos eseményekre. Tegyem még hozzá, hogy már gyermekként is közel kerültem a lovakhoz. Városi gyermekként, ez a lovak iránti elfoglaltságom onnan ered, hogy saját lovaink voltak, amik segítségével a kereskedésünk árú szállítását végeztük, Végeztük, mondom ezt bátran, mert a szorgalmasan -sietve elvégzett iskolai házi feladat után ott szorgoskodtam a stráfkocsi (Újvidéken laszkocsi volt a neve) elé befogandó lovak körül. Elég korán megtanultam hogyan kell ezt a tevékenységet ügyesen elvégezni, anélkül, hogy a lábamra ne lépjenek a néha pihenten táncoló-toporzékoló lovak. A bakra ülve a gyeplő – kormány kezelését is bátran végeztem, természetesen a gyakorlott szakszerű Pista bácsi felügyelete alatt. Abban az időben, 1939-45-ben nem volt akkora gépkocsi és egyéb forgalom a városban, hogy ne tudtam volna „elkormányozni” a lovakat. Természetesen, azon kívül, hogy élvezettel kocsisodtam, megismertem a várost, az utcákat, mert keresztbe-hosszába fuvaroztunk. Egyedül azokon az utcákon volt kötelező a hatványozott vigyázva vezetés, ahol a villamosok jártak, mert a lovaink nem voltak elragadtatva a „ellenlábás” szállítóeszköztől.

1940-ben rövid ideig kénytelenek voltunk megválni a lovainktól, mert azok „bevonultak katonának”. A régi Jugoszláv királyi hadsereg kötelékébe kerültek. Nem sokáig tartott a „katonáskodásuk”, mert a felszólító hirdetés alapján Péterváradon volt a „leszerelésük”. A vár előtti nagy árkokban voltak százszámra a lovak, ott várták szegények a gazdáikat. Pista bácsi jó torkú lévén, hangosan szólította a lovainkat: Vilma, Masa, Furi! Nem tartott sok időbe, még egyenként mind a két lipicai deres és a sárga Furi örömmel nyerítve a hang irányába furakodtak. Meg lett mind a három! Ez volt az első LÓVÁSÁR, amiről tudtam és élesen megmaradt az emlékezetemben. Kissé megviseltem kerültek a kedvenceim haza, de néhány hét után én ismét büszkén feszítettem a bakon, ők meg táncolva járták a várost.

A választott foglalkozásom is szorosan kötött a lovakhoz. De mielőtt még dolgozni kezdtem, a kötelező katonai szolgálat is várt rám. Nagy örömmre szolgált, hogy az Állatovosi Tartalékos Tisztiskolában is közvetlen kapcsolatba kerültem a lóval. A kötelező tantárgyak között szerepelt a lovaglás tudományának elsajátítása, minek folytán minden tanuló saját lovat kapott. Az első lovaglóról órák kialakult a következő LÓVÁSÁR, azzal az érdekességgel, hogy miután felszólított bennünket a tanárunk és megkérdezte, ki tud lovagolni, és miután hárman kiléptünk, részünkre a régi lovassági kiképző tisztünk kiosztotta a lovakat. A többi társaink <választottak> lovat maguknak. Mint utóbb kiderült mi hárman „bevásároltunk”, mert a három ló közismerten a rugós, harapós és rosszululatú, szófogadatlan lovak közé tartoztak. Az enyém sem volt kivétel, de az altisztünk, aki ismerte a lovakat, külön figyelmeztetett, hogy nyergeléskor „felfújja magát” a drága lovacsám, a Vámpír, tehát ravaszul, menet közben szorítsam meg a nyereg haslő – szíját, különben a lazán felszerelt nyereg lefordul a ló hátáról velem együtt! Ettől a naptól kezdődött a Vámpírom (még a neve se’ sok jót ígérő!) megszelídítése. Tudtam, a katonalovak „imádják” a száraz kenyeret. Ki tudja mi finomat találtak rajta, de módszeresen gyűjtöttem a megmaradt kenyereket az ebédlőnkben. Minden étkezés után tömött zsebekkel látogattam meg a lovacsámát és szép magyar anyanyelven szólítgatva kínáltam neki a csemegét. Ha hiszik –ha nem, néhány nap múlva nagy barátságba kerültünk, Már nem igazán szándékozott megharapni, rúgni, csak „úgy tett, mintha”, de már nem tartottam tőle, pirongattam, ha komolytalanodott. A nyugtató hangomra kezes báránnyá változott. Ám, a rossz szokása, hogy „felfújta” magát, amikor nyergeltem, az megmaradt az utolsó napig. De nem vettem tudomást róla, amikor az istállóból kivonultunk a körletbe, út közben váratlanul szorítottam egy-egy lukat a haslő szíján. A katonaságnál, de a lovasságnál is minden parancsszóra történik. Így a „nyergelj” parancsszóra a lovasok egyszerre lendülnek nyeregbe. Hát ez a parancsszó ránk, három kivételezettre nem vonatkozott, mi a parancsnokunk jóváhagyásával úgy kapaszkodtunk a nyeregbe, ahogyan sikerült! Az egyik jó szándékú altisztünk elárulta, ha szorosan jobbra szorítjuk kantárunkkal a ló fejét, a nyereg felé, akkor nem forog el tőlünk, hanem fordítva, felénk, a nyeregbe szándékozó felé fordul. Így könnyen „felpattantunk” a nyeregbe. Indulhattunk!

Folyt.köv.
Molnár Károly

LÉLEK SZÁRNYÁN

A „KINCSES VÁROS“ VONZÁSKÖRE

Május végén alkalmam adódott egy hosszabbított hétvégét Erdély egyik legszebb városában **Kolozsvárott** eltölteni. Ottani tapasztalataimról és emlékeimből szeretnék most néhányat megosztani olvasóinkkal.

Utóbbi időben felkapott lett a vajdasági utazási irodák kínálatában az erdélyi turistaútak szervezése. Ezek általában több napos, jól megszervezett, Erdély legfontosabb nevezetességeit, városait bemutató kirándulások. Ezeknek az utazásoknak általában a fő célja a Székelyföld nevezetességeinek megtekintése, így Arad, Nagyvárad, Kolozsvár különlegességeinek a megtekintésére csak nagyon kevés idő jut. Köszönve az ilyen fajta lehetőségeknek, tájainkról is egyre többen eljuthattak Erdélybe, és alapszinten megismerkedhettek az ottani magyarság helyzetével és kultúrájával. Értelemszerűen nekem - aki teológiai tanulmányaimat Kolozsvárott végeztem - egészen mást jelent, akár Erdély, akár pedig maga Kolozsvár, mint azoknak, akik csak egy-két alkalommal rövid időt töltöttek ott. Nagyon röviden tehát arról szeretnék most beszámolni, hogy milyennek láttam több év után, azt az Intézetet, ahol tanulmányaimat folytattam és magát Kolozsvár városát.

Az első furcsa érzésem akkor támadt, amikor beléptem az „Alma Mater“ azaz a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet óriási bejárati kapuján, azt állapítottam meg, mintha ez az Intézet nem az volna, mint 10-15 évvel ezelőtt. Mint később kiderült első megállapításom nem volt alaptalan. A patinás épületet az elmúlt évek során szépen felújították, a diák-

szobák kényelmesebbek lettek, több vendégszoba áll az odalátogatók rendelkezésére. A hosszú folyosók kihaltak, alig találok egy-két emberrel, leendő szolgatárssal. Nyoma sincs már a közel másfél évtizeddel ezelőtti hangulatnak, a pezsgő társasági és közösségi életnek a Teológia épületén belül. Néhány régi kedves ismerőssel mégis sikerült találkoznom és elbeszélgetni. Az intézetvezető lelkész kollégám és egykori tanárim elmondása alapján ma sokkal kevesebb hallgatója van a Teológiának, mint a rendszerváltást követő években volt. Külsős diákok, vagyis az állami egyetemi karok hallgatói is újabban, bizonyos feltételek mellett bent lakhatnak az internátusban. Nagy változást jelent a Teológiai Intézet életében az ún. akkreditáció kérdésének megoldása. Ez azt jelenti, hogy hosszú évek, sőt évtizedek után végre a Teológia elnyerte az államilag elismert egyetem státuszát. Visszagondolva az Intézet falai között eltöltött évekre, napokra, a sokszori nehézségek ellenére is elmondhatom, hogy hálás szívvel gondolok vissza erre az időszakra. Amellett, hogy a lelkészi hivatásra felkészített a Teológiai Intézet, a háborús években - amikor nem tudtunk hazautazni - többöknök is ideiglenes második otthona volt a kollégium.

Az elmúlt több, mint tíz év alatt, amióta elvégeztem a teológiai tanulmányaimat, három alkalommal jártam Kolozsvárott. Mostani látogatásom alkalmával jutott a legtöbb idő

városnézére. A város hangulata és arculata is sokat változott. A belváros egykori hangulatos kicsi üzletei helyett a különböző bankok árasztották el a központot, ami más nagyobb városokhoz hasonlóan rontja Kolozsvár belvárosi képét. A belvárosban sétálva arra lettem figyelmes, hogy a városközpontban egyik autóbusz a másikat váltja a folyamatosan érkező, többnyire angol, német, francia és ritkábban magyar nyelven beszélő turistákkal együtt. *Kolozsvár egy igazi európai metropolisszá nőtte ki magát az elmúlt közel egy évtized alatt.* A csendes sétáló utcák, a csodálatos panorámák, a hangulatos kisvendéglők, a történelmi városközpont valósággal lenyűgözik az odaérkező látogatókat. Lehet, hogy a jelenlegi helyzetben még egy kicsit korai, de ettől függetlenül azt gondolom, hogy mégsem alaptalanul pályázik Kolozsvár az Európa kulturális fővárosa címének elnyerésére. Akinek van rá lehetősége, mindenképpen érdemes megnézni a Szamos-parti Athént, Erdély fővárosát, a Kincses várost, amelynek kapuja kilenc záros. Igaz ez az utóbbi megállapítás, csak a nóta szerint van így. A kapu már régen nem létezik, ettől függetlenül azonban a kincses város minden odaérkezőnek kínál valamit, amit talán másutt nem lehet megtalálni...

Orosz Attila
ref. lelkipásztor

Főtér - Mátya szobor

Protestáns Teológiai Intézet

PÁLYÁZATFIGYELŐ

Ifjúsági és sport területén megvalósuló projektek résztámogatása

Kiíró intézmény: Tartományi Sport- és Ifjúságügyi Titkárság

Beadási határidő: 2010. december 20.

Pályázók köre:

1.) sport szervezetek, sportszervezetek, sporttal foglalkozó gazdasági társulások, intézmények (iskolák, egyetemek stb.), önkormányzatok szervei

2.) ifjúsági és egyetemista szervezetek, egyesületek, amelyek fiatalokkal foglalkoznak, önkormányzatok szerve

Összefoglaló:

Pályázni a következő témákban lehet:

1.) Sport területén megvalósuló projektek:

1. sportlétesítmények felújítása, felszerelése

2. sportesemények szervezése, vagy azokon való részvétel

3. programok megvalósítása, ami elősegíti a gyermekek, fiatalok, nők, fogyatékosok sportolási lehetőségét

4. professzionális sportolók lehetőségeinek javítása (pl. olimpiára való felkészülés) stb.

2.) Ifjúsági projektek:

1. fiatalok képzése, önkéntességre, egészséges életre, aktív társadalmi életre való nevelés, tartalmas szabadidős tevékenységek fiataloknak

2. oktatási, nevelési táborkok

3. Helyi Akciótervek kidolgozása és véghezvitele

4. tehetséges fiatalok felkarolása (képzések, szemináriumok, versenyek, tanulmányutak, stb.)

Szubvenció új munkahelyek létesítésére

Kiíró intézmény: Nemzeti foglalkoztatási szolgálat

Beadási határidő: 2010. november 30.

Elnyerhető támogatás: Egy új munkahelyre:

- 160.000 dinár a legfejletlenebb községekben

- 130.000 dinár a fejletlen községekben

- 80.000 dinár az egyéb községekben

Pályázók köre:

Bármilyen munkaadók, kivéve az állami és társadalmi szervezeteket, a kereskedelem, elsődleges mezőgazdasági termelés, pénzügyi közvetítés, taxi szolgáltatás, szerencsejátékok, váltóirodák területén tevékenykedő

munkaadókat

Összefoglaló:

A szubvencióra azok a munkaadók jogosultak, akik új munkahelyeket létesítenek munkanélküliek számára.

A támogatás összege munkahelyenként a község fejlettségétől függően 80.000-160.000 dinár. Előnyt élveznek a fejletlen községekben tevékenykedő munkaadók, valamint azon munkaadók, akik hátrányos helyzetű munkanélkülieket foglalkoztatnak. A támogatásban részesülő munkaadók kötelesek legalább két évig foglalkoztatni a munkanélküli személyt.

Bővebb információ: Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat

www.nsz.sr.gov.yu

A Prowag Fejlesztési Alap, támogatásban részesült a Tartományi Jogalkotási, Közigazgatási és Nemzeti

Közösségi Titkárság pályázatán, mellyel hozzájárult a Feecske nyomdakölt-

seégeinek biztosításához.

Köszönjük!

ÉP TESTBEN ÉP LÉLEK

Az VI. bácsfeketehegyi falunap és a VII. bácsfeketehegyi meggyapok kereteink belül megtartottuk az immár hagyományossá vált asztalitenisz bajnokságot. A verseny helyszíne az iskola sportsarnokában volt. A 16 benevezett játékos közül nem csak a helybeliek voltak jelen, hanem versenyzők érkeztek többek között: Kishegyesről, Topolyáról, Szabadkáról, Bajsáról, Kisoroszról. Az eredmény a következőképpen alakult:

1. Cservik Krisztián (Topolya)
2. Vukosav Jovan (Kisorosz)
3. Balgavi Viktor (Bajsa)
4. Bulatović Goran (Kishegyes)

A verseny támogatásáért külön köszönet a *Small Steps Holding doo*, *Pipacs Motelnek*, a *Putnik Pizzériának*, a *Lódi Pincészetnek*, a *Török Méhészetnek*, a *Nikola Đurković Általános Iskolának*, a *Leuenbergi Otthonnak*.

Itt kell megemlítenünk azt a jó hírt is, hogy támogatásba részesültünk **Bányai Sándor** és **családjától**, akik egy pingpong asztallal ajándékozták meg klubunkat.

Köszönjük!

szerk.

VÖRÖSKERESZT HÍREI

Községünk megkapta a tíz leghumánusabb községnek járó diplomát a Szerbia Vöröskereszt Szervezetétől, mivel a lakosság több mint 4%-a aktív véradó, szép-szép, de ezért kellene, hogy a társadalom is adjon vissza e közösségnek, hogy a kedv és az egészséges emberek megmaradjanak és továbbá is szívesen tartsák oda önzetlenül karjukat, az életmentő vér adásakor. Így szeretnénk, ha magasabb szintre emelnék a község egészségvédelmi körülményeit, mert, ha nem, akar egy idő múlva itt nem csak véradók, de emberek sem fognak lenni/élni.

szerk.

ELSŐ AZ EGÉSZSÉG

AZ ULTRAIBOLYA SUGÁRZÁS VESZÉLYEI

Az UV index 7.5 feletti értékeinek káros hatásai a szemre

Egyre sűrűbben hallunk az UV index riasztó magasságáról. Foglaljuk össze mindannyiunk hasznára, mi is az UV index, mikor számít magasnak, és miért? A naptól érkező ultraibolya sugárzást két fő sávra oszthatjuk: az UV-A, UV-B. A harmadik, az UV-C sávval csak azoknak kell számolni, akik kilépnek a föld légköréből, a kozmonautáknak és ma már a kivételezett turistáknak is. Az UV-A barnít, serkenti a D vitamin termelését és immunrendszerünkre élénkítő hatással van.

Újabban azonban az orvostudomány kiemeli ezeknek a jóindulatú sugaraknak azt a tulajdonságát, hogy a túlzásba vitt napozás, a bőrünk előregedését, ráncosodását sietteti. Nagyobb veszélyt jelentenek az UV-B sugarak, amelynek veszélyére a meteorológiai intézetek előre figyelmeztetnek. Az UV riasztás határértéke 7.5, amire többször is volt

példa az elmúlt hetekben, különösen a déli órákban 11h és 16 h között. Az előrejelzést érdemes figyelni: megtalálható a www.met.hu weblapon. 2007-ben 16, míg 2008-ban már 30 riasztás volt az intézettől. A 8.0 fölötti értéknél mindössze 10 percet szabad napon lenni. Természetesen az „ózonlyuk” a bűnös, az UV-B sugarakat kiszűrő réteg, amely 10-40 kilométer magasságban védi a földet a káros sugárzástól. Az emberi tevékenység következményeként, a légkörbe jutó szennyeződések (különösen a klór tartalmúak) hatása folytán, fokozatosan elvékonyodik az ózonréteg, sőt időközönként ún. ózonlyukak keletkeznek. A magas értékű UV sugárzás három formában károsíthatja szervezetünket: károsodik a szem, károsodik a bőr és a legújabb kutatások azt mutatják, károsodik az immunrendszerünk is. Ez alkalommal beszéljünk a szem

károsodásáról. A túlzott mértékű intenzív napfény, vagy a mesterséges UV sugárzás (szolárium, hegesztés) a szemlencse elhomályosodását idézheti elő, amit szürke hályogként (szakmai nevén: cataracta) tart számon az orvostudomány. A pigment degeráció szintén elterjedt szembetegség, a szemideget éri itt közvetlen károsodás, amely igen nagy százalékban gyógyíthatatlan vakságba vezet. A Földünk északi és déli sarkainak felfedezéséről írott könyvekből ismert hóvakság minket is elérhet napsugaras téli időszakban, fájdalmas is lehet, hiszen szemgyulladásról van szó, de egy-két napi szobafogság után spontánul gyógyul.

Hogyan védjük szemünket a káros UV-B sugaraktól? Egy egyszerű simlis sapka vagy kalap viselése a szemet 50%-ban védi a sugárzástól. A napszemüvegek ugyanakkor teljes védeltséget nyújtanak, feltéve, ha ellátták őket UV szűrővel, amit a gyártók kötelesek feltüntetni. Ne használjuk nagyanyáink napszemüvegeit, mert az oldalsugárzástól nem nyújtanak kellő védelmet. Előírás szerint ugyanis, ezeknek testhezállóknak kell lenniük, hogy megóvjanak a széleknél érkező sugárzástól. Ne vásároljunk meg azt a napszemüveget (bármennyire is jól áll), amelyen nincs konkrét számadat a védelmet illetően. Mire kell figyelniünk? Európában a napszemüvegek sötétségét négy kategóriába sorolják (0–4). Rajta van a CE jelzés, amely azt jelenti, hogy a szemüveg megfelel az Európai Unió szabványának. A legfontosabb viszont az UV-védelem számmal való kifejezése. Keressük az UV 400 felirattal ellátott szemüvegeket, amelyek valóban 100%-os védelmet nyújtanak.

Dr. Kerekes József,

az intenzív terápia ny. főorvosa

**MIT, MIVEL?*

"A FŰSZEREK BIRODALMÁBAN"

KÖSZÖNET MARCO POLONAK

Sok más fontos dologgal a tésztaételek is Kínából származnak. Méghozzá, *a fent említett utazónak köszönhetjük, hogy a ma olasznak hitt ételkülönlegességek, európaiak, vagyis, a mi találmányunk.*

Tévedtünk, tehát a spagetti, makaróni, kanelónik, és más tésztaacsodák, ami nem olyan lenézett szerepet töltenek be, mint nálunk, mivel, hogy a húsnélküli napokat, főleg ha a költségvetésünk hiánya miatt tészta ételekkel próbáljuk korrigálni, így nem is tudjuk az egészet a megfelelő módon értékelni sem.

Nincs egyáltalán semmilyen tészta kultúránk. Nem figyelünk oda, hogy milyen minőségi nyersanyagból készítjük őket, hogy meddig főzzük, sütjük, hogy a megfelelő legjobb élvezetet nyújtsák fogyasztásuk alkalmával, de azt sem tudjuk, hogy mikor kell az egészet, mint előétel, főétel, vagy körítésként fogyasztani. Nyeljük az egészet, mint kacsza a nokedlit, oda sem figyelve, hogy lehet, hogy egy túlfőzött csirizes sehogy sem ízesített vacaknak titulált masszát nyomunk le a torkunkon, így igaz, hogy sokan csakis a húsrakésznek, mint egyetlen normális ételre.

Nem valami új olasz receptet fogok most önökkel megosztani, mivel, hogy minden ilyen ételnek, millió kitűnő változata van, hanem megis-

mertetném önökkel a spagetti készítésének tízparancsolatát.

Először: szükséges, hogy a tészta főzéséhez nagy és mély fazekat válasszunk, de a víz szintje, nem haladhatja meg annak a háromnegyedét, Másodsor: érvényes a 10:100:1000, arány, ami azt jelenti, hogy 10 gr sóhoz, 100gr spagetti tészta és 1000 ml (1l) vizet kell használni.

Harmadsor: csak amikor a víz felforr, a tüzet lecsökkentjük, majd hozzáadjuk a sót, és figyelünk, hogy feloldódjon.

Negyedsor: hozzáadjuk a tésztát, felerősítjük a tüzet, hogy újból forrásba legyen. A spagettit, soha sem kanállal, mindig villával szabad keverni.

Ötödsor: a főzés mindig fedetlen edényben történik.

Hatodszor: mindig a spagettis doboz/zacskón feltüntetett ideig kell főzni, hogy igazi olaszos legyen, közben kóstolgatva, mert utána, még lehet főzni, de visszacsínálni nem.

Hetedszer: a tésztát leszűrjük, de a levéből tegyük félre, ha netán szükségünk lesz az öntet készítéséhez, vagy későbbi lábasban való sütéshez.

Nyolcadsor: szükséges jól előmelegíteni a tálaláshoz használandó edényt.

Kilencedsor: a tészta a leszűrés után is tovább fő, ezért szükséges gyorsan ízesíteni és felszolgálni.

Tizedsor: ha pedig hideg spagettit készítünk, akkor a főzés idejét 2/3 időre redukáljuk, szűrés után tálaljuk, majd meglocsoljuk pár csepp olívaolajjal, majd hagyjuk kihűlni, majd leöntjük a kiválasztott szósszal.

Mondanám, hogy a nyári melegben, egy könnyű tésztaételhez jó étvágyat kívánok, de ahogy indult, ki tudja, hogy milyen idő elé nézünk ezen a nyáron.

B.CS.

Továbbra is várjuk receptjeiket a: feketicsifecske@gmail.com címre

KERTI TÖRPE

Fűszerkert

A gyógy- és fűszernövények iránt egyre nő az érdeklődés, mert sokoldalúan felhasználhatók. A legízletesebbek, utolérhetetlen aromájúak a frissen szedett és felhasznált növények, továbbá látványnak sem utolsóak, mivel illatosak, karakteres a lombzatuk, mutatós a virágzatuk. Legbiztosabban úgy jutunk ilyen ízesítőkhöz, ha magunk termesztjük őket a házikertben. Nagy élmény az illatos növények közt tartózkodni, az egész évben dekoratív növény együttesben gyönyörködni. A fűszerkert hasznos is, szép is egyszerre, így javít az ott élők életmódján. *Nem csoda, ha egyre többen megpróbálkoznak saját fűszerkert kialakításával.* Csalódni nem fognak, mert ezeknél a nagy vitalitású növényeknél a siker hamar mutatkozik és nem nagy a munkaráfordítás sem. A házikert gazdagabb lesz színekkel, formákkal, illatokkal, hasznos rovarokkal, mi magunk pedig egy vonzó, változatos és különleges látvány élményével.

A gyógy és fűszernövények ültethetők vegyes növényágakba. Társíthatjuk zöldségnövényekkel vagy dísnövényekkel. Legjobban használhatók az önálló, elkülönített fűszerkertek. A középkori kolostorok kertjei (gyakorlatilag fűszer- gyógynövény kertek) mértani alaprajzúak voltak és a növények kiültetése is szabályos volt.

Mi is készíthetünk mértani alaprajzú kertet szabályos növénykiültetéssel vagy szabálytalan elrendezéssel. A szabálytalan kiültetés praktikusabb, mert a növények növekedése is szabálytalan és általában is jobb a növények növekedéséhez igazodnunk.

A kert létesítésénél figyelembe veendő szempontok:

-milyen fűszereket és gyógynövényeket kedvelünk legjobban,

-milyen mennyiségre lesz szükségünk,

-melyek az örökzöldek, lombhullatók, fagyérzékenyek, télállóak, egynyáriak, évelők,

-milyen a magasságuk, növekedésük, színük, meddig tart a virágzásuk

- milyenek az igényeik.

Az erősen terjedő tövű növényeket (pl. a mentát) legjobb nagyobb edényekbe, cserepekbe ültetni, így meghatározzuk, hogy meddig terjedhetnek. Az ilyen növényekkel beültetett edényeket, cserepeket felső peremükig a földbe süllyesztve helyezzük el, de kialakíthatunk belőlük egy talajfelszínen elhelyezett csoportot is, oly formán, hogy kiválasztunk egy fő növényt és ezt a többivel körberakjuk. Edényben neveljük és tartjuk a fagyérzékeny növényeket is (pl. a rozmaringot, babért), amelyeket aztán a fagyok beállta előtt világos, fagymentes helyre visszük és ott teleltetjük.

A növények elhelyezésénél fontos szempont a növények magassága.

magas növéssűek:

- articsóka, édeskömény, kapor, lestyán

középmagasak:

-bazsalikom, borágó, borsika, bors menta, citromfű, kerti

izsóp, koriander, levendula, orvosi zsálya, tárkony alacsonyak:

-kakukkfű, majoránna, metélőhagyma, petrezselyem, rozmaring(csüngő formájú)

Néhány fűszernövény igénye eltér a többségétől, amit kiültetéskor feltétlenül figyelembe kell vennünk. Így például a metélőhagyma és a mentafélék félárnyékos helyet, nyirkos talajt szeretnek. A fűszerkertben elhelyezhetünk nagyobb kerámiaedényt, műanyagcserepet is, ami a kertet látványossá, különlegessé teszi. A növénymagasságon kívül érdemes a növények színét és formai tulajdonságait is figyelembe venni hogy a kiültetés hatását sájn és formai ellentétek létrehozásával fokozhassuk.

A tavaszi és nyáreleji sok csapadék kedvez a fűszernövényeknek is. A fűszernövények között sok szárazságtűrő faj van, de a rendszeres visszavágás ellenére növekedésük, hajtáshozamuk rendszeres öntözés hatására jobb lesz. Vannak növények, melyek csak akkor fejlődnek jól, ha alapos öntözést kapnak. Csapadék hiányában folyamatosan kell öntözni a bazsalikomot, kaprot, édesköményt, lestyánt, francia tárkonyt, a mentákat, petrezselymet, rozmaringot, majoránna, babért. Szükség esetén a szárazságot jobban tűrőket is öntözzük a jobb növekedés érdekében, mint pl. a kakukkfűvet, oregánót, a zsályákat, évelő borsikát, citromfűvet.

Az edényben nevelt fűszernövényeknél különösen nagy gondot kell fordítani a jó vízellátásra. Meleg nyári időben naponta többször is öntözzük (szükség szerint). A tőzegben nevelt növények közege hamar kiszárad, és nehéz újra nedvesíteni, ezért ezeket gyakrabban öntözzük. A műanyagcserep tovább tartja a nedvességet, mint az agyagcserep.

Folyt.köv.

Z.Tatjana

X IRODALOM KULTÚRA SZÍNHÁZ

A kishegyesi, lovčenaci, a bácsfeketehegyi könyvtár és a Ksenija Hercegnő MOT szervezésében június 8-án egy igen sokoldalú embert ismerhettünk meg **Paskó Csaba** magiszter személyében, aki a pécsi Hittudományi Főiskola Lelkipásztori szakán folytatott tanulmányait, ezzel párhuzamosan a Jannus Pannonius Karvezetés-Ének szakán rendkívüli hallgatóként 5 évig vezénylest tanult, majd felvétel nyert a grazi Zeneművészeti Egyetem Egyházzenei Tanszékére. Itt szerezte meg oklevelét vezénylestől és orgonából, majd egy évvel később a magiszteri fokozatot is. Szabadka zenei életében a Pro Musica kamarakórus vezetőjeként is ismert, és többször láthattuk már a Szabadkai Filharmonia karmestereként is megmutatkozni. Tizenöt éve foglalkozik gasztronómiával, hobbiszinten. Ennek eredménye a topolyai TIMP Kiadónál (Solymosi K. Viktória) megjelent szerb nyelvű szakácskönyv (Otac Paško u kuhinji), melynek bemutatóját a Lódi borászatban tartották meg. Az érdeklődőket a szervezők nem mindennapi meglepetésekkel várták, a házigazda (Lódi Miklós) borral, a Putnik vendéglő (Milovan Stevović) pedig hidegtállal szponzorálta a rendezvényt. A szerzővel Vörös Julianna, a Kishegyesi Könyvtár igazgatója és Aleksandra Vučinić lovčenaci irodalomtanár beszélgetett. Nem volt nehéz dolguk, mert igen kommunikatív ember. A könyv nem egyszerű receptgyűjtemény, a recepteket gasztrókulturális írások foglalják keretbe. Egy külön fejezetet szentelt a fűszereknek, a történetüknek és felhasználhatóságuknak, mivel sajnos nálunk a friss fűszerek nincsen hagyománya. Szeretjük a zacskós, szárított dolgokat. Kár, hogy nem használunk tárkonyt, szerecsendiót, gyömbért, zsályát, kakukkfűvet, még a babérlevéllel sem vagyunk kellőképpen nagylelkűek. Pedig ezek elérhetőek. Nagyon leragadtunk az ételkészítéskor, mondván, hogy abban minden benne van. A marhapörköltbe kerülhet például egy késhegynyi fahéj is. Az apróságok teszik izgalmassá és harmonikusá az ételeket. Könyvét ezért is érdemes forgatni. Az Irodalmi Karaván újabb utasai érkeztek a Kozma Lajos könyvtárba június 16-án, ezúttal az ungvári

Együtt című irodalmi, művészeti, kulturális folyóirat és a pozsonyi Szőrös Kő című irodalmi, művészeti, kritikai folyóirat munkatársai, azaz a Felvidékről Balázs F. Attila író, költő, műfordító, szerkesztő, a Szőrös Kő kiadója, Haraszi Mária író, költő, műfordító, előadóművész és Hudák Katalin költő, verseneklő, szerkesztő, továbbá Kárpátaljáról Dupka György költő, közíró, az Együtt felelős kiadója, igazgatója és Zubánics László író, szerkesztő mutatkozott be a bácsfeketehegyi közönségnek. Kiadványaikból könyvtárunknak is ajándékoztak, az érdeklődő közönség pedig jelképes összegért vásárolhatott belőlük. Egyúttal megnyitották a Kárpátaljai kaleidoszkóp című fotókiállítás is, mely Picur Zoltán, Lőrincz István, Fuchs Andrea, Szajkó Tibor és Zubánics László munkáiból állt össze. A rendezvény az Oktatási és Kulturális Minisztérium támogatásával, a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet szervezésében jutott el hozzánk.

2010. július 3-án 19.30 órai kezdettel könyvbemutatóra és színházi előadásra kerül sor a bácsfeketehegyi Színházteremben. Sárközi Ferenc: A múltból merítettem, feljegyzések Bácsfeketehegy történetéből című, most megjelent második kötetét Bordás Győző és Sóti Varga Kinga mutatja be. Ezt követően idén nyáron is ellátogat hozzánk a leányfalusi Szekér Színház, ezúttal Móricz Zsigmond: Szerelem című egyfelvonásosait mutatja be: Tökmag, Dufla pofon, Hány óra Zsuzsi? és A zördög. Ezek szellemes, vidám szerelmi történetek, ahol szinte mindig az asszony urának van igaza, de azért az asszony néha igen túljár az ura agyán. Rendező: Póka Éva. Jótékonyági hangverseny kerül

megszervezésre július 7-én 20:00 órai kezdettel a színházteremben. A rendezvényen fellépnek a bácsfeketehegyi zenészek és barátai, többek között: Bunford Gábor, Burai Károly, Ábrahám János, Farkas Béla, Prerad Preradović, Simonyi Dénes, Szarka Zoltán, Simonyi Lili, Gál József, Végső József, az iskola tamburazenekara és az Árvalányhaj felnőtt tamburazenekar. A koordinátor: Végső Zoltán. A koncert bevételét a Feketics Művelődési Egyesület gyermekszínházi csoportja egyik tagjának gyógykezelésére ajánlják fel.

XXXIII. Tanyaszínház! Ezúttal Bácsfeketehegy kimarad az útiterükből, ezért felhívjuk az érdeklődők figyelmét, hogy 2010. július 21-én 21.00 órai kezdettel Kishegyesen a Hegyalja utcában tekinthetik meg az ideai előadást, ami **Tóth Ede: A falu rossza** című darabja lesz Táborosi Margaréta rendezésében. SZEREPLŐK: FELEDI GÁSPÁR, gazdag falusi földművelő - Huszta Dániel; LAJOS, BORISKA, gyermekei - Baráth Attila, BÁTKI TERCSI, árva, Feledi Gáspár gyámsága alatt - Nagyabonyi Emese; GÖNDÖR SÁNDOR, szolgálégény, a falu rossza - Hajdú Tamás; FINUM RÓZSI, menyecske, a falu cemenéje - László Judit; CSAPÓ, gazdaember - Kucsov Borisz; CSAPÓNÉ - Lőrinc Timea; SÜLYOKNÉ - Kardos Kinga; TARISZNYÁSNÉ, módos asszony - Hegedűs Anikó; EGY ÖREG PARASZT - Gombos Dániel; MEGYEI CSENDBIZTOS - Nesic Máté; KÓNYA, kántortanító - Buza Ákos; GONOSZ PISTA, baktek - Mácsai Endre; GONOSZNÉ - Crnkovity Gabriella, CIGÁNYLÁNY - Crnkovity Gabriella; CSEREBOGÁR JÓSKA, szőlőpásztor - Dévai Zoltán; CZENE, cigányprimás - Mészáros Gábor; ÁDUS, vén cimbalmos - Virág György; A "MAKKHETES" KORCSMÁROS - Papp Arnold; NEJE - Czumbil Orsolya, JÓSKA, béres - Rutonity Róbert; KONTÁR - Mihály Szilárd. MUNKATÁRSÁK: Zeneszerző: Bakos Árpád; koreográfus: Kis Zsélykó; plakátterv: Markulik Balázs; díszletkivitel: Szabó Attila; koordinátor: Magyar Attila - Öcsi.

Borka

Légy csábító kismama!

Életed legboldogabb időszakában ne szégyelld a tested változását egy pillanatra sem. Szerencsére a mai kismamaruhák nemcsak kényelmesek, hanem csinosak is, ráadásul úgy tervezték őket, hogy a terhesség után is viselhetők legyenek. A terhesség első időszakában biztosan felmerül benned a kérdés, hogy érdemes-e egyáltalán kismamaruhákat vásárolni. A 15. hét környékén aztán a tested megadja a választ, bizony, a nagynak hitt póló is szűknek bizonyul majd, a nadrágokról nem is beszélve. Ekkor érdemes átgondolni, mi az, amit mindenképpen be kell szerezni. Régen a zsákruhákon és a kantáros nadrágokon kívül nem sok választási lehetőségük volt a kismamáknak. Szerencsére ezek az idők leáldoztak, és leendő anyukaként az egyéniségedhez illő, csinos és kényelmes ruhákba bújva élheted át a következő hat hónapot.

Mielőtt amiatt főne a fejed, hogy mennyit kell ezekre a ruhákra áldoznod, vagy belevetnéd magad a vásárlásba, gondolj át két kérdést:

- mennyi ruhára lehet szükséged,
- mennyi pénzt tudsz kismamaruhákra áldozni.

Nadrágok

Mivel kismamaként a haskerületed növekszik meg a terhesség alatt a legjobban, az első változások is itt következnek be. Amikor egyszer csak nem tudod becipzárítani a kedvenc farmerodat, érdemes beszerezni egy kismamanadrágot.

- Havonta új nadrágot vásárolni anyagi csőd lenne, ezért válassz olyat, aminek a hasad felől állítható vagy bővíthető a derékrésze.
- Figyelj a nadrág szabására, legyen jól elvágva derékvonalon, különben a pamutrészt nem fogod tudni felhúzni a hasadra, a nadrág pedig nem lesz kényelmes.
- Még mindig lehet kapni kantáros nadrágokat is, de ezek csak a nagyon magas és vékony nőknek állnak igazán jól.

- Bőséges a választék a kismamáknak kifejlesztett, jó szabású, gombok, zsebek és cipzárok nélküli melegítőtől az elegáns nadrágokig.
- Figyelj arra, hogy a pocakbetét egyenletesen simuljon a hasadra, ne legyenek rajta gyűrődések.

Szoknyák

Egy jól megválasztott elasztikus szoknya tavasszal és nyáron nagyon jól kihasználható, kedvenc darab lehet.

- Kismamáknak nem tilos a fekete, ráadásul bármilyen színnel és mintás darabokkal is jól kombinálhatod.
- A szoknya sose legyen rövidebb a térdvonalnál, a maxi viszont megengedett.

Ruhák

Igazi kincsesé válhat egy kismamaruha, amely nemcsak nagyon kényelmes viselet a nyári melegben, de elképesztően csinos lehetsz benne.

- Főleg, ha leszámolsz magadban azzal a tévképzettel, hogy a gyermeküket váró nők csak nagyméretű, zsákfazonú ruhát vehetnek fel. Hidd el, ezekben hatalmasnak nézel ki.
- A kismamáknak nagyon jól állnak az élénk, boldogságot sugárzó színek,

és a nagy minták is sokkal jobban mutatnak nagy felületen.

- Kora tavaszi napokon a ruhát harisnyával és csizmával is viselheted.

Felsők

Egy-két kismamafelsőt mindenképp érdemes beszerezned, mert a sajátjaid idővel nagyon rövidek lesznek. Nyáron a jól nyúló anyagból készült atléták és a bolerók is jó szolgálatot tesznek, ezeket ráadásul később is viselheted.

- A mell alatt vágott felsőben rendszeresen terhesnek nézik az ember lányát, hacsak nem modellalkatú. Most, hogy tényleg babát vársz, viselj bátran empire fazonú felsőket!
- A tunikák farmerrel nagyon csinosan mutatnak, hűvösebb időben is viselheted, ha aláveszel egy spagettipántos topot, fölé pedig dzsekit kanyarítasz.

Néhány plusztipp:

- Kismamaruha vásárlásakor mindig a saját méretedet keresd, majd a terhesség végén, amikor már nagyobb lesz a combod, a karod és a feneked, keresgélhetsz az eggyel nagyobb méretek között is.
- Saját (nem kismama-) ruháidat is használhatod, ha a pocakodra húzható kismamaövet, úgynevezett bandázst vásárolsz.
- Válassz mindig természetes alapanyagú ruhákat, a legjobban a pamut, a vászon vagy a viszkóz. Ha az alapanyag túl sok elasztánt tartalmaz, nem szellőzik jól a ruha.
- Nem vagyunk hollywoodi sztárok, akik hetek alatt szabadulnak meg a terhesség során felgyülemlett pluszkilóktól, és nyerek vissza versenysúlyukat. Pár hónapig még biztos, hogy szükséged lesz egy-egy bővebb fazonú, mégis csinos felsőre vagy szoknyára. Arról nem is beszélve, hogy félre tudod ezeket tenni a következő terhességedig.

Fekete Tímea

forrás: <http://aldottallapot.blog.hu>

F E C S K E T O L L

MAJD HA KINYÍLNAK A VIRÁGOK...

Majd ha kinyílnak a virágok,
valóra válnak a kerti álmok.
Az ég tiszta, felhőtlen tükrében,
harmatban fürödnek, szemek gyönyörében.

Édeskés illattal bimbók bomlanak,
ölelkező szirmok rejtik titkukat.
Lelküket öntik bőséges nektárral,
csókot váltanak zümmögő társukkal.

Csodás tarkaságuk, mint királyi udvar,
bővelkedik szebbnél-szebb színes ruházattal.
Kecses billegésük kacéran hívogat
s a kertek ölén a csokrok táncba fogódnak.

Napsugarak hátán szellők röppennek,
Mindenhol, lehulló szirmokat szednek.
Gyűjtik őket, hogy ne hervadjanak el az álmok,
Mert akkor majd újra kinyílnak a virágok.

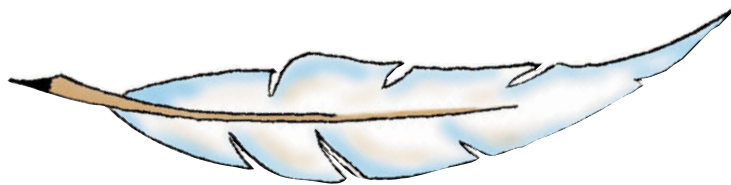
Bácsi (Vajda) Sára

KÉT EMBER – EGY ÉLET

Évának és Zsoltnak

Két ember, egy érzés,
mely összeköt titeket.
Egy örök pillantás,
mely egybefűzi lelketek.
Oly mosolygós a hajnal,
mely együtt lát titeket.
Oly vidám a reggeli fény,
mely elmerül bennetek.
Oly vidáman süt le a nap,
mely összefonódó kezetekeket látja.
Oly örült az égő alkony,
mikor szemetek tüze egymásra lobban.
Oly forró a hűvös est,
mikor bizsergő testetek összeér.
Oly békés minden éj,
mikor test a testhez nyugodni tér.
Oly jó lesz minden nap,
mikor párod reggel melletted látod,
s tudod ő az, ki elűzi minden rossz álmod!

Verbászi Hajnalka

ANYAKÖNYVI HÍREK

Elhunytak

Tüskei József június 9, 72 évében
Fekete Julianna szül. Kerekes június 9, 85 évében
Fleischmann Klára szül. Pesti június 17, 60 évében

Újszülöttek

Német Tamás és Anikó kislányuk **Hanna**
Szebenyi Atila és Gyöngyike kislányuk **Barbara**
Mediç Milan és Kis Maja kislányuk **Helena**

Az anyakönyvi hírek adatait a helyi orvosi rendelőből, az anyakönyvvezetői irodából, valamint a "Tího" temetkezési vállalatától kaptuk.

Fecske. Kiadja a Zöld Dombok környezet- és közösségfejlesztési szervezet, Bácsfeketehegy, JNA 24. Tel/fax: 024/739-063.

E-mail: feketicsifecske@gmail.com Folyószámlaszám: 310-8659-38. www.feketics.com

Tördelés: Bácsi Róbert. Munkatársak voltak: Bácsi (Vajda) Sára, Bíró Csaba, Bordás Katalin, Bojtos Irén, Fekete Tímea, Dr. Kerekes József, Lódi Andrea, Molnár Károly, Nagy Zita, Orosz Attila, Papp Julianna, Pál Károly, Sárándi István, Sárközi Otília, Szukola Béla, Szitás Angéla, Tóth János, Juhász Attila, Kórizs József, Zečević Tatjana. Készült Szabadkán a Grafoprodukt nyomdában 2010. július.

